

Preliminary D (Dynamika)

Materiały robocze (maj21)

I. RÓWNANIA RÓŻNICZKOWE	2
1. KLASYCZNA METODA ROZWIĄZYWANIA LINIOWEGO RÓWNANIA RÓŻNICZKOWEGO	2
2. ROZWIĄZANIA RÓWNANIA PIERWSZEGO RZĘDU	4
2.1. Odpowiedź skokowa i impulsowa równania 1.rzędu	4
2.2. Odpowiedź układu 1.rzędu na wymuszenie sinusoidalne	4
3. ROZWIĄZANIA RÓWNANIA DRUGIEGO RZĘDU	6
3.1. Odpowiedzi skokowe i impulsowe równania 2.rzędu	6
3.2. Odpowiedź skokowa i impulsowa układu oscylacyjnego	9
3.3. Odpowiedź równania 2.rzędu na wymuszenie sinusoidalne	12
II. UKŁADY RÓWNAŃ RÓŻNICZKOWYCH	14
III. RÓWNANIA OPERATOROWE	15
4. MODELE OPERATOROWE	15
4.1. Przekształcenia całkowe (operatory całkowe)	15
4.2. Obliczanie transformaty odwrotnej	16
4.3. Operatorowa metoda rozwiązywania równań różniczkowych	18
5. PODSTAWOWE CZŁONY DYNAMIKI	20
5.1. Definicje członów	20
5.2. Przekształcenia schematów blokowych	21
IV. PRZYKŁADY PROJEKTOWANIA UKŁADÓW I I II RZĘDU	22
6. PROJEKTOWANIE NA PODSTAWIE ANALIZY BIEGUNÓW	22
6.1. Odpowiedź skokowa i impulsowa równania pierwszego rzędu	22
7. PROJEKTOWANIE NA PODSTAWIE WŁASNOŚCI RÓWNANIA OSCYLACYJNEGO	22
7.1. Odpowiedź skokowa i impulsowa równania pierwszego rzędu	22

I. Równania różniczkowe

1. **Klasyczna metoda rozwiązywania liniowego równania różniczkowego**

I. Rozwiązanie swobodne (składowa swobodna, przejściowa) $x_s(t)$ – rozwiązanie równania różniczkowego jednorodnego (bez wymuszenia)

(1) Ustalić postać równania jednorodnego (wyzerować wymuszenie):

$$a_n x_s^{(n)}(t) + a_{n-1} x_s^{(n-1)}(t) + \dots + a_1 \dot{x}_s(t) + a_0 x_s(t) = 0 \quad (1-1)$$

(2) Założyć rozwiązanie w postaci funkcji eksponencjalnej o parametrach A i λ :

$$x_s(t) = A e^{\lambda t} \quad (1-2)$$

Uzasadnienie

(3) Podstawić założone rozwiązanie (1-2) do równania jednorodnego (1-1):

$$a_n \lambda^n A e^{\lambda t} + a_{n-1} \lambda^{n-1} A e^{\lambda t} + \dots + a_1 \lambda A e^{\lambda t} + a_0 A e^{\lambda t} = 0 \quad (1-3)$$

(4) Równanie (1-3) podzielić obustronnie przez $A e^{\lambda t}$, co prowadzi do równania algebraicznego, nazywanego **równaniem charakterystycznym**:

$$a_n \lambda^n + a_{n-1} \lambda^{n-1} + \dots + a_1 \lambda + a_0 = 0 \quad (1-4)$$

(5) Rozwiązać równanie charakterystyczne – wyznaczyć n pierwiastków $\lambda_1 \div \lambda_n$.

(6) Pierwiastki mogą być rzeczywiste i zespolone, jedno- i wielokrotne. Stąd wynika postać $x_s(t)$:

(1°) Jeśli wszystkie pierwiastki równania $\lambda_1 \div \lambda_n$ są rzeczywiste i różne, to

$$x_s(t) = A_1 e^{\lambda_1 t} + \dots + A_n e^{\lambda_n t} \quad (1-5)$$

(2°) W przypadku pierwiastków wielokrotnych, np. k -ty pierwiastek λ_k jest p -krotny ($\lambda_k = \lambda_{k+1} = \dots = \lambda_{k+p-1}$), składowa $x_s(t)$ zawiera p składników postaci:

$$(A_k + A_{k+1} t + A_{k+2} t^2 + \dots + A_{k+p-1} t^{p-1}) e^{\lambda_k t} \quad (1-6)$$

(3°) Jeśli występują pierwiastki zespolone (para liczb sprzężonych), np. $\lambda_1 = \alpha + j\omega_r$ oraz $\lambda_2 = \alpha - j\omega_r$, to $x_s(t)$ zawiera składniki, które można zapisać na trzy równoważne sposoby:

$$(a) A_1 e^{(\alpha + j\omega_r)t} + A_2 e^{(\alpha - j\omega_r)t} = e^{\alpha t} (A_1 e^{j\omega_r t} + A_2 e^{-j\omega_r t}) \quad (1-7)$$

$$(b) e^{\alpha t} (B_1 \cos \omega_r t + B_2 \sin \omega_r t) \quad (1-8)$$

$$\text{gdzie: } B_1 = A_1 + A_2, \quad B_2 = j(A_1 - A_2).$$

$$(c) A e^{\alpha t} \sin(\omega_r t + \varphi_1) = A e^{\alpha t} \cos(\omega_r t - \varphi_2) \quad (1-9)$$

$$\text{gdzie: } A = \sqrt{B_1^2 + B_2^2}, \quad \varphi_1 = \arctg(B_1 / B_2), \quad \varphi_2 = \arctg(B_2 / B_1).$$

Współczynniki A_1 i A_2 (1-7) są liczbami zespolonymi, a współczynniki B_1 i B_2 (1-8), obliczone na ich podstawie, są liczbami rzeczywistymi (zapis: $B_1 = A_1 + A_2$, $B_2 = A_1 - A_2$ jest nieprecyzyjny).

II. Rozwiązanie wymuszone (składowa wymuszona, ustalona) $x_w(t)$ – rozwiązanie równania różniczkowego dla konkretnej funkcji wymuszającej $f(t)$ podawanej na wejście $u(t)$.

(1) Wypisać funkcję wymuszającą $f(t)$ i jej kolejne pochodne:

$$f(t), \dot{f}(t), \ddot{f}(t), \dots \quad (1-10)$$

Listę kończą wyrażenia równe zero lub funkcje, które zaczynają się powtarzać (np. w przypadku funkcji $\sin$ i $\cos$). Jeśli wśród tych wyrażeń są takie, które występują także w składowej $x_s(t)$, to należy je pomnożyć przez t^k , gdzie k jest najmniejszym wykładnikiem, który zapewni, że wyrażenia będą się różnić od składników składowej swobodnej.

(2) Założyć, że rozwiązanie wymuszone $x_w(t)$ jest sumą składników postaci:

$$x_w(t) = C_1 f(t) + C_2 \dot{f}(t) + \dots \quad (1-11)$$

gdzie C_i są parametrami rozwiązania.

(3) Podstawić wymuszenie $f(t)$ i założone rozwiązanie $x_w(t)$ do równania (1-10):

$$a_n x_w^{(n)}(t) + a_{n-1} x_w^{(n-1)}(t) + \dots + a_1 \dot{x}_w(t) + a_0 x_w(t) = b_m f^{(m)}(t) + \dots + b_1 \dot{f}(t) + b_0 f(t) \quad (1-12)$$

(4) Porównać współczynniki przy takich samych funkcjach w całym równaniu.

(5) Rozwiązać otrzymany układ równań względem stałych parametrów $C_1, C_2, \dots$

III. Rozwiązanie ogólne równania różniczkowego (całka ogólna), czyli suma rozwiązania swobodnego (z parametrami A_i) i rozwiązania wymuszonego:

$$x(t) = A_1 e^{\lambda_1 t} + \dots + A_n e^{\lambda_n t} + x_w(t) \quad (1-13)$$

IV. Rozwiązanie szczególne równania różniczkowego (całka szczególna) – rozwiązanie ogólne z określonymi parametrami $A_1 \div A_n$. Parametry A_i są obliczane na podstawie n warunków początkowych, czyli zbioru n wartości wybranych spośród $n+1$ możliwości:

$$x^{(n)}(t_0), \dots, \dot{x}(t_0), x(t_0), \quad (1-14)$$

Uzasadnienia i dowody

Dowód równości (1-7) i (1-8), czyli

$$B_1 \cos b + B_2 \sin b = A_1 e^{+jb} + A_2 e^{-jb} \quad (1-15)$$

polega na zastosowaniu wzorów Eulera:

$$B_1 \cos b + B_2 \sin b = \frac{B_1}{2}(e^{jb} + e^{-jb}) + \frac{B_2}{2j}(e^{jb} - e^{-jb}) \quad (1-16)$$

i uporządkowaniu otrzymanego wyrażenia:

$$\left(\frac{B_1}{2} + \frac{B_2}{2j}\right)e^{jb} + \left(\frac{B_1}{2} - \frac{B_2}{2j}\right)e^{-jb} = \left(\frac{B_1}{2} - j\frac{B_2}{2}\right)e^{jb} + \left(\frac{B_1}{2} + j\frac{B_2}{2}\right)e^{-jb} \quad (1-17)$$

Stąd wynika zależność (1-15), która jest stosowana „w obu kierunkach”:

$$B_1 \cos b + B_2 \sin b = A_1 e^{jb} + A_2 e^{-jb}, \quad (1-18)$$

gdzie: $A_1 = (B_1 - jB_2)/2$, $A_2 = (B_1 + jB_2)/2$ lub $B_1 = A_1 + A_2$, $B_2 = j(A_1 - A_2)$

Warto zwrócić uwagę, że współczynniki B_1 i B_2 są liczbami rzeczywistymi, a współczynniki A_1 i A_2 są liczbami zespolonymi.

Dowód równości (1-8) i (1-9), czyli

$$B_1 \cos b + B_2 \sin b = A \sin(b + \varphi_1) = A \cos(b - \varphi_2) \quad (1-19)$$

wykorzystuje przedstawienie wyrażen $B_1 + jB_2$ i $B_1 - jB_2$ w postaci wykładniczej:

$$B_1 + jB_2 = A e^{+j\varphi_2}, \text{ gdzie } A = \sqrt{B_1^2 + B_2^2} \text{ oraz } \varphi_2 = \arctg(B_2/B_1).$$

$$B_1 - jB_2 = A e^{-j\varphi_2}$$

Stąd $B_1 = A(e^{+j\varphi_2} + e^{-j\varphi_2})/2$, a po zastosowaniu wzorów Eulera jest $B_1 = A \cos \varphi_2$

$$B_2 = A(e^{+j\varphi_2} - e^{-j\varphi_2})/(2j) \quad B_2 = A \sin \varphi_2$$

Po podstawieniu B_1 i B_2 w zależności (1-19) i wykorzystaniu wzorów trygonometrycznych otrzymujemy:

$$B_1 \cos b + B_2 \sin b = A \cos \varphi_2 \cos b + A \sin \varphi_2 \sin b = A \cos(\varphi_2 - b) = A \cos(b - \varphi_2) \quad (1-20)$$

co odpowiada zależności (1-19)

$$B_1 \cos b + B_2 \sin b = A \cos(b - \varphi_2) \quad (1-21)$$

Stosując wzory redukcyjne, otrzymujemy:

$$A \cos(b - \varphi_2) = A \sin(90^\circ + (b - \varphi_2)) = A \sin(b + (90^\circ - \varphi_2)) = A \sin(b + \varphi_1), \quad (1-22)$$

gdzie $\varphi_1 = 90^\circ - \varphi_2$.

Skoro $\varphi_2 = \arctg(B_2/B_1)$, to $B_2/B_1 = \tg(\varphi_2) = \tg(90^\circ - \varphi_1) = \text{ctg}(\varphi_1) = 1/\tg(\varphi_1)$. Więc $\varphi_1 = \arctg(B_1/B_2)$.

2. Rozwiązania równania pierwszego rzędu

2.1. Odpowiedź skokowa i impulsowa równania 1.rzędu

Analizowane równanie ma postać:

$$a_1 \dot{x}(t) + a_0 x(t) = b_0 u(t), \quad a_1 \neq 0 \quad (2-1)$$

Rozwiązanie dla ...

Odpowiedź skokowa, tzn. $u(t)=1(t)$	Odpowiedź na skok od u_0 do u_k , ($d_u = u_k - u_0$)
I. Rozwiązanie swobodne:	
$a_1 \lambda + a_0 = 0 \rightarrow \lambda = -a_0 / a_1$	
$x_s(t) = A e^{\lambda t}$	
II. Rozwiązanie wymuszone ($a_0 \neq 0$)	
Dla $u(t)=1(t) \rightarrow u_k=1$	Po skoku $\rightarrow u_k$
$a_0 x_k = b_0 \rightarrow x_w(t) = x_k = b_0 / a_0 = k_{ukl}$	$a_0 x_k = b_0 u_k \rightarrow x_w(t) = x_k = u_k b_0 / a_0 = k_{ukl} u_k$
III. Rozwiązanie ogólne	
$x(t) = A e^{\lambda t} + x_k$, gdzie: $\lambda = -a_0 / a_1$, $x_k = b_0 / a_0 = k_{ukl}$	$x(t) = A e^{\lambda t} + x_k$, gdzie: $\lambda = -a_0 / a_1$, $x_k = u_k b_0 / a_0 = k_{ukl} u_k$
IV. Rozwiązanie szczególne	
Dla $u(t)=1(t) \rightarrow u(0)=u_p=0 \rightarrow x_p=0$	Przed skokiem $u(0)=u_p \rightarrow x_p = u_p b_0 / a_0 = k_{ukl} u_p$
$0 = A \cdot 1 + x_k \rightarrow A = -x_k$	$x_p = A \cdot 1 + x_k \rightarrow A = x_p - x_k = -d_x$
$h(t) = -x_k e^{\lambda t} + x_k = x_k (1 - e^{\lambda t}) = k_{ukl} (1 - e^{\lambda t})$	$x(t) = (x_p - x_k) e^{\lambda t} + x_k = x_k - d_x e^{\lambda t}$
gdzie: $\lambda = -a_0 / a_1$, $x_k = b_0 / a_0 = k_{ukl}$	gdzie: $\lambda = -a_0 / a_1$, $x_k = u_k b_0 / a_0$, $x_p = u_p b_0 / a_0$, $d_x = k_{ukl} (u_k - u_p)$
$\dot{h}(t) = -\lambda x_k e^{\lambda t} = -\frac{a_0}{a_1} \frac{b_0}{a_0} e^{\lambda t} = \frac{b_0}{a_1} e^{\lambda t}$	$\dot{x}(t) = -\lambda d_x e^{\lambda t} = \frac{a_0 d_x}{a_1} e^{\lambda t}$
Odpowiedź impulsowa, tzn. $u(t)=\delta(t)$	
$g(t) = \dot{h}(t) = \frac{b_0}{a_1} e^{\lambda t} = k e^{\lambda t}$	$x(t) = x_p - \lambda d_x e^{\lambda t} = x_p + \frac{a_0 d_x}{a_1} e^{\lambda t}$

Uwaga: Gdy równanie znormalizowane ($k_{ukl}=1 \rightarrow b_0=a_0$), to $h(t) = 1 - e^{\lambda t}$, $g(t) = -\lambda e^{\lambda t}$

Odpowiedź skokowa i impulsowa dla $a_1 \neq 0$ i $a_0=0$, czyli rozwiązanie $a_1 \dot{x}(t) = b_0 u(t)$ dla $u(t)=1(t)$ i dla $u(t)=\delta(t)$

$$h(t) = \frac{b_0}{a_1} \int 1(t) dt = \frac{b_0}{a_1} t, \quad g(t) = \dot{h}(t) = \frac{b_0}{a_1}$$

2.2. Odpowiedź układu 1.rzędu na wymuszenie sinusoidalne

I. Rozwiązanie swobodne: $x_s(t) = A e^{\lambda t}$, gdzie $\lambda = -a_0 / a_1$, ($a_1 \neq 0$)

II. Rozwiązanie wymuszone dla $u(t)=U_m \sin(\omega_0 t)$ (odpowiedź częstotliwościowa)

$$a_1 \dot{x}(t) + a_0 x(t) = b_0 U_m \sin(\omega_0 t)$$

1° Elementy rozwiązania $x_w(t)$: $\sin(\omega_0 t)$, $\omega_0 \cos(\omega_0 t)$. Rozwiązanie $x_w(t)$ skonstruowano w dwóch wariantach: a) stała C_2 zawiera pulsację ω_0 ; b) stała C_2 zawiera pulsacji ω_0 – ostateczna postać rozwiązania $x_w(t)$ jest identyczna.

	wariant a	wariant b
Postać rozwiązania	$x_w(t) = C_1 \sin(\omega_0 t) + C_2 \cos(\omega_0 t)$ $\dot{x}_w(t) = C_1 \omega_0 \cos(\omega_0 t) - C_2 \omega_0 \sin(\omega_0 t)$	$x_w(t) = C_1 \sin(\omega_0 t) + C_2 \omega_0 \cos(\omega_0 t)$ $\dot{x}_w(t) = C_1 \omega_0 \cos(\omega_0 t) - C_2 \omega_0^2 \sin(\omega_0 t)$
Podstawienie	$a_1 (C_1 \omega_0 \cos(\omega_0 t) - C_2 \omega_0 \sin(\omega_0 t)) +$ $+ a_0 (C_1 \sin(\omega_0 t) + C_2 \cos(\omega_0 t)) = b_0 U_m \sin(\omega_0 t)$	$a_1 (C_1 \omega_0 \cos(\omega_0 t) - C_2 \omega_0^2 \sin(\omega_0 t)) +$ $+ a_0 (C_1 \sin(\omega_0 t) + C_2 \omega_0 \cos(\omega_0 t)) = b_0 U_m \sin(\omega_0 t)$
Uporządkowanie	$(a_1 C_1 \omega_0 + a_0 C_2) \cos(\omega_0 t) + (a_0 C_1 - a_1 C_2 \omega_0) \sin(\omega_0 t) =$ $= b_0 U_m \sin(\omega_0 t)$	$(a_1 C_1 + a_0 C_2) \omega_0 \cos(\omega_0 t) + (a_0 C_1 - a_1 C_2 \omega_0^2) \sin(\omega_0 t) =$ $= b_0 U_m \sin(\omega_0 t)$
Układ równań	$\begin{cases} a_1 C_1 \omega_0 + a_0 C_2 = 0 \\ a_0 C_1 - a_1 C_2 \omega_0 = b_0 U_m \end{cases}$	$\begin{cases} a_1 C_1 + a_0 C_2 = 0 \\ a_0 C_1 - a_1 C_2 \omega_0^2 = b_0 U_m \end{cases}$
Rozwiązanie C_1, C_2	$C_1 = \frac{b_0 U_m}{a_0^2 + (a_1 \omega_0)^2}, \quad C_2 = \frac{-a_1 \omega_0 b_0 U_m}{a_0^2 + (a_1 \omega_0)^2}$	$C_1 = \frac{a_0 b_0 U_m}{a_0^2 + (a_1 \omega_0)^2}, \quad C_2 = \frac{-a_1 b_0 U_m}{a_0^2 + (a_1 \omega_0)^2}$
Rozwiązanie $x_w(t)$	$x_w(t) = \frac{b_0 U_m}{a_0^2 + (a_1 \omega_0)^2} (a_0 \sin(\omega_0 t) - a_1 \omega_0 \cos(\omega_0 t))$	

Równoważna postać $x_w(t)$ na podstawie (1-7)÷(1-9):

$$B_1 \cos(\omega_0 t) + B_2 \sin(\omega_0 t) = B \sin(\omega_0 t + \varphi), \quad \text{gdzie: } B = \sqrt{B_1^2 + B_2^2}, \quad \varphi = \arctg(B_1 / B_2)$$

$$x_w(t) = \frac{b_0 U_m}{a_0^2 + (a_1 \omega_0)^2} \sqrt{a_0^2 + (a_1 \omega_0)^2} \sin(\omega_0 t + \varphi), \quad \varphi = \arctg \frac{-a_1 \omega_0}{a_0}$$

Odpowiedź częstotliwościowa

$$x_w(t) = \frac{b_0 U_m}{\sqrt{a_0^2 + (a_1 \omega_0)^2}} \sin(\omega_0 t + \varphi)$$

2° Alternatywny sposób rozwiązania ....

III. Rozwiązanie ogólne

$$x(t) = Ae^{\lambda t} + \frac{b_0 U_m}{\sqrt{a_0^2 + (a_1 \omega)^2}} \sin(\omega t + \varphi)$$

IV. Rozwiązanie szczególne (wyznaczyć A dla wybranych warunków początkowych)

3. Rozwiązania równania drugiego rzędu

3.1. Odpowiedzi skokowe i impulsowe równania 2.rzędu

$$a_2 \ddot{x}(t) + a_1 \dot{x}(t) + a_0 x(t) = b_0 u(t), \text{ gdzie } a_2 \neq 0, a_0 \neq 0 \quad (3-1)$$

Rozwiązanie

Odpowiedź skokowa, $u(t)=1(t)$	Odpowiedź skokowa, $u(t)=1(t)$
I. Rozwiązanie swobodne:	
$a_2 \lambda^2 + a_1 \lambda + a_0 = 0 \rightarrow \Delta = a_1^2 - 4a_2 a_0$	
1) gdy $\Delta \geq 0$ (bieguny rzeczywiste)	2) gdy $\Delta < 0$ (bieguny zespolone)
$\lambda_1 = \frac{-a_1 + \sqrt{\Delta}}{2a_2}, \lambda_2 = \frac{-a_1 - \sqrt{\Delta}}{2a_2} \quad (a_2 \neq 0)$ $\lambda_{1,2} = \alpha_{1,2} \pm j0$, gdzie $\begin{cases} \alpha_1 = \frac{-a_1 + \sqrt{\Delta}}{2a_2} \\ \alpha_2 = \frac{-a_1 - \sqrt{\Delta}}{2a_2} \end{cases}$	$\lambda_{1,2} = \frac{-a_1 \pm j\sqrt{ \Delta }}{2a_2} \quad (a_2 \neq 0)$ $\lambda_{1,2} = \alpha \pm j\omega_r$, gdzie $\alpha = \frac{-a_1}{2a_2}, \omega_r = \frac{\sqrt{ \Delta }}{2a_2}$ $\lambda_{1,2} = -\sigma \pm j\omega_r$, gdzie $\sigma = \frac{a_1}{2a_2}, \omega_r = \frac{\sqrt{ \Delta }}{2a_2}$ (alternatywne)
a) $x_s(t) = A_1 e^{\alpha_1 t} + A_2 e^{\alpha_2 t}, \alpha_1 \neq \alpha_2 \quad (\Delta > 0)$ b) $x_s(t) = A_1 e^{\alpha t} + A_2 t e^{\alpha t}, \alpha = \alpha_1 = \alpha_2 \quad (\Delta = 0)$	a) $x_s(t) = A_1 e^{(\alpha + j\omega_r)t} + A_2 e^{(\alpha - j\omega_r)t}$ b) $x_s(t) = e^{\alpha t} (B_1 \cos \omega_r t + B_2 \sin \omega_r t)$ c) $x_s(t) = A e^{\alpha t} \sin(\omega_r t + \varphi_1), \varphi_1 = \arctg(B_1 / B_2)$ $x_s(t) = A e^{\alpha t} \cos(\omega_r t - \varphi_2), \varphi_2 = \arctg(B_2 / B_1)$
II. Rozwiązanie wymuszone dla skoku jednostkowego $u(t)=1(t) \rightarrow$ gdy $t > 0$ to $u_k=1$	
$a_0 x_k = b_0 u_k \rightarrow x_w(t) = x_k = \frac{b_0 u_k}{a_0} = k_{ukl} \quad (a_0 \neq 0)$	
III. Rozwiązanie ogólne	
a) $x(t) = x_k + A_1 e^{\alpha_1 t} + A_2 e^{\alpha_2 t}$ b) $x_s(t) = x_k + A_1 e^{\alpha t} + A_2 t e^{\alpha t}$, gdzie: $x_k = \frac{b_0}{a_0} = k_{ukl}, \begin{cases} \alpha_1 = \frac{-a_1 + \sqrt{\Delta}}{2a_2} \\ \alpha_2 = \frac{-a_1 - \sqrt{\Delta}}{2a_2} \end{cases}, \alpha = \frac{-a_1}{2a_2}$	a) $x(t) = x_k + A_1 e^{(\alpha + j\omega_r)t} + A_2 e^{(\alpha - j\omega_r)t}$ b) $x(t) = x_k + e^{\alpha t} (B_1 \cos \omega_r t + B_2 \sin \omega_r t)$ c) $x(t) = x_k + A e^{\alpha t} \sin(\omega_r t + \varphi_1), \varphi_1 = \arctg\left(\frac{-\omega_r}{\alpha}\right)$ $x(t) = x_k + A e^{\alpha t} \cos(\omega_r t - \varphi_2), \varphi_2 = \arctg\left(\frac{\alpha}{-\omega_r}\right)$ gdzie: $x_k = \frac{b_0}{a_0} = k_{ukl}, \alpha = \frac{-a_1}{2a_2}, \omega_r = \frac{\sqrt{ \Delta }}{2a_2}$
IV. Rozwiązanie szczególne - warunki początkowe dla odpowiedzi skokowej: $u(0)=0, \dot{x}(0)=0, \ddot{x}(0)=0$ ($\rightarrow x(0)=0$)	
Rozwiązanie 1a: $h(t)=$ $k_{ukl} \left(1 + \frac{\alpha_2}{\alpha_1 - \alpha_2} e^{\alpha_1 t} - \frac{\alpha_1}{\alpha_1 - \alpha_2} e^{\alpha_2 t} \right)$ Rozwiązanie obejmuje człon oscylacyjny ($+\omega_n^2$) i komplementarny ($-\omega_n^2$) (r.3.2)	Rozwiązanie 2a: $h(t)=$ $k_{ukl} \left(1 + \frac{\alpha - j\omega_r}{2j\omega_r} e^{(\alpha + j\omega_r)t} - \frac{\alpha + j\omega_r}{2j\omega_r} e^{(\alpha - j\omega_r)t} \right)$
Rozwiązanie 1b: $h(t)=$ $k_{ukl} (1 - e^{\alpha t} + \alpha t e^{\alpha t})$	Rozwiązanie 2b: $h(t)=$ $k_{ukl} \left(1 - e^{\alpha t} \left(\cos \omega_r t - \frac{\alpha}{\omega_r} \sin \omega_r t \right) \right)$
	Rozwiązanie 2c: $h(t)=$ $k_{ukl} \left(1 - \frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{\omega_r} e^{\alpha t} \sin(\omega_r t + \varphi_1) \right), \varphi_1 = \arctg\left(\frac{-\omega_r}{\alpha}\right)$ $k_{ukl} \left(1 - \frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{\omega_r} e^{\alpha t} \cos(\omega_r t - \varphi_2) \right), \varphi_2 = \arctg\left(\frac{\alpha}{-\omega_r}\right)$

Odpowiedź impulsowa, $u(t)=\delta(t)$	Odpowiedź impulsowa, $u(t)=\delta(t)$
Rozwiązanie 1a: $g(t)=$ $k_{ukl} \frac{\alpha_1 \alpha_2}{\alpha_1 - \alpha_2} (e^{\alpha_1 t} - e^{\alpha_2 t})$	Rozwiązanie 2a: $g(t)=$ $k_{ukl} \frac{\alpha^2 + \omega_r^2}{2j\omega_r} (e^{(\alpha+j\omega_r)t} - e^{(\alpha-j\omega_r)t})$
Rozwiązanie 1b: $g(t)=$ $k_{ukl} \alpha (-e^{\alpha t} + \alpha t e^{\alpha t})$	Rozwiązanie 2b: $g(t)=$ $k_{ukl} e^{\alpha t} \frac{\alpha^2 + \omega_r^2}{\omega_r} \sin \omega_r t$
	Rozwiązanie 2c: $g(t)=$ $k_{ukl} \frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{\omega_r} e^{\alpha t} (\omega_r \cos(\omega_r t + \varphi_1) - \alpha \sin(\omega_r t + \varphi_1))$
Obejmuje człon oscylacyjny ($+\omega_n^2$, $ \zeta \geq 1$) i człon ($-\omega_n^2$)	Obejmuje człon oscylacyjny ($+\omega_n^2$, $ \zeta < 1$)

Rozwiązanie 1a: $x(t) = x_k + A_1 e^{\alpha_1 t} + A_2 e^{\alpha_2 t}$

$$\begin{cases} x(t) = A_1 e^{\alpha_1 t} + A_2 e^{\alpha_2 t} + x_k \\ \dot{x}(t) = \alpha_1 A_1 e^{\alpha_1 t} + \alpha_2 A_2 e^{\alpha_2 t} \end{cases}$$

Z warunków początkowych w chwili $t=0$, jest:

$$\begin{cases} 0 = A_1 + A_2 + x_k \\ 0 = \alpha_1 A_1 + \alpha_2 A_2 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} x_k = -(A_1 + A_2) \\ A_2 = \frac{-\alpha_1 A_1}{\alpha_2} \end{cases} \rightarrow \begin{cases} x_k = -\left(A_1 - \frac{\alpha_1 A_1}{\alpha_2}\right) \\ A_2 = \frac{-\alpha_1 A_1}{\alpha_2} \end{cases} \rightarrow \begin{cases} \frac{-A_1(\alpha_2 - \alpha_1)}{\alpha_2} = x_k \\ A_2 = \frac{-\alpha_1 A_1}{\alpha_2} \end{cases} \rightarrow \begin{cases} A_1 = x_k \frac{-\alpha_2}{\alpha_2 - \alpha_1} = x_k \frac{\alpha_2}{\alpha_1 - \alpha_2} \\ A_2 = x_k \frac{-\alpha_1}{\alpha_1 - \alpha_2} \end{cases}$$

$$h(t) = x_k + \frac{\alpha_2 x_k}{\alpha_1 - \alpha_2} e^{\alpha_1 t} - \frac{\alpha_1 x_k}{\alpha_1 - \alpha_2} e^{\alpha_2 t} \rightarrow h(t) = k_{ukl} \left(1 + \frac{\alpha_2}{\alpha_1 - \alpha_2} e^{\alpha_1 t} - \frac{\alpha_1}{\alpha_1 - \alpha_2} e^{\alpha_2 t} \right)$$

$$g(t) = k_{ukl} \left(\frac{\alpha_1 \alpha_2}{\alpha_1 - \alpha_2} e^{\alpha_1 t} - \frac{\alpha_1 \alpha_2}{\alpha_1 - \alpha_2} e^{\alpha_2 t} \right) \rightarrow g(t) = k_{ukl} \frac{\alpha_1 \alpha_2}{\alpha_1 - \alpha_2} (e^{\alpha_1 t} - e^{\alpha_2 t})$$

Rozwiązanie 1b: $x(t) = x_k + A_1 e^{\alpha t} + A_2 t e^{\alpha t}$

$$\begin{cases} x(t) = A_1 e^{\alpha t} + A_2 t e^{\alpha t} + x_k \\ \dot{x}(t) = \alpha A_1 e^{\alpha t} + A_2 e^{\alpha t} + A_2 \alpha t e^{\alpha t} \end{cases}$$

Z warunków początkowych w chwili $t=0$, jest:

$$\begin{cases} 0 = A_1 + x_k \\ 0 = \alpha A_1 + A_2 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} A_1 = -x_k \\ A_2 = \alpha x_k \end{cases}$$

$$h(t) = x_k - x_k e^{\alpha t} + x_k \alpha t e^{\alpha t} \rightarrow h(t) = k_{ukl} (1 - e^{\alpha t} + \alpha t e^{\alpha t}) \text{ spr}$$

$$g(t) = k_{ukl} (-\alpha e^{\alpha t} + \alpha^2 t e^{\alpha t}) \rightarrow g(t) = k_{ukl} \alpha (-e^{\alpha t} + \alpha t e^{\alpha t}) \text{ spr}$$

Rozwiązanie 2a: $x(t) = x_k + A_1 e^{(\alpha+j\omega_r)t} + A_2 e^{(\alpha-j\omega_r)t}$

$$\begin{cases} x(t) = A_1 e^{(\alpha+j\omega_r)t} + A_2 e^{(\alpha-j\omega_r)t} + x_k \\ \dot{x}(t) = (\alpha+j\omega_r)A_1 e^{(\alpha+j\omega_r)t} + (\alpha-j\omega_r)A_2 e^{(\alpha-j\omega_r)t} \end{cases}$$

Z warunków początkowych w chwili $t=0$, jest:

$$\begin{cases} 0 = A_1 + A_2 + x_k \\ 0 = (\alpha+j\omega_r)A_1 + (\alpha-j\omega_r)A_2 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} A_1 = -A_2 - x_k \\ 0 = (\alpha+j\omega_r)(-A_2 - x_k) + (\alpha-j\omega_r)A_2 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} A_1 = -A_2 - x_k \\ (\alpha+j\omega_r)x_k = A_2(-\alpha-j\omega_r + \alpha-j\omega_r) \end{cases} \rightarrow$$

$$\rightarrow \begin{cases} A_1 = -A_2 - x_k \\ (\alpha+j\omega_r)x_k = -2j\omega_r A_2 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} A_1 = x_k \frac{\alpha+j\omega_r}{2j\omega_r} - x_k = x_k \frac{\alpha+j\omega_r-2j\omega_r}{2j\omega_r} \\ A_2 = -x_k \frac{\alpha+j\omega_r}{2j\omega_r} \end{cases} \rightarrow \begin{cases} A_1 = x_k \frac{\alpha-j\omega_r}{2j\omega_r} \\ A_2 = -x_k \frac{\alpha+j\omega_r}{2j\omega_r} \end{cases}$$

$$h(t) = x_k + x_k \frac{\alpha-j\omega_r}{2j\omega_r} e^{(\alpha+j\omega_r)t} - x_k \frac{\alpha+j\omega_r}{2j\omega_r} e^{(\alpha-j\omega_r)t} \rightarrow h(t) = k_{ukl} \left(1 + \frac{\alpha-j\omega_r}{2j\omega_r} e^{(\alpha+j\omega_r)t} - \frac{\alpha+j\omega_r}{2j\omega_r} e^{(\alpha-j\omega_r)t} \right)$$

$$g(t) = k_{ukl} \left(\frac{(\alpha-j\omega_r)(\alpha+j\omega_r)}{2j\omega_r} e^{(\alpha+j\omega_r)t} - \frac{(\alpha+j\omega_r)(\alpha-j\omega_r)}{2j\omega_r} e^{(\alpha-j\omega_r)t} \right) \rightarrow g(t) = k_{ukl} \frac{\alpha^2 + \omega_r^2}{2j\omega_r} (e^{(\alpha+j\omega_r)t} - e^{(\alpha-j\omega_r)t})$$

Rozwiązanie 2b: $x(t) = x_k + e^{\alpha t} (B_1 \cos \omega_r t + B_2 \sin \omega_r t)$

$$\begin{cases} x(t) = e^{\alpha t} (B_1 \cos \omega_r t + B_2 \sin \omega_r t) + x_k \\ \dot{x}(t) = \alpha e^{\alpha t} (B_1 \cos \omega_r t + B_2 \sin \omega_r t) + e^{\alpha t} \omega_r (-B_1 \sin \omega_r t + B_2 \cos \omega_r t) \end{cases}$$

Z warunków początkowych w chwili $t=0$, jest:

$$\begin{cases} 0 = B_1 + x_k \\ 0 = \alpha B_1 + B_2 \omega_r \end{cases} \rightarrow \begin{cases} B_1 = -x_k \\ B_2 = \frac{-\alpha B_1}{\omega_r} = \frac{\alpha x_k}{\omega_r} \end{cases}$$

$$h(t) = x_k + e^{\alpha t} \left(-x_k \cos \omega_r t + \frac{\alpha x_k}{\omega_r} \sin \omega_r t \right) \rightarrow h(t) = k_{uid} \left(1 - e^{\alpha t} \left(\cos \omega_r t - \frac{\alpha}{\omega_r} \sin \omega_r t \right) \right)$$

$$g(t) = k_{uid} \left(-\alpha e^{\alpha t} \left(\cos \omega_r t - \frac{\alpha}{\omega_r} \sin \omega_r t \right) - e^{\alpha t} \left(-\omega_r \sin \omega_r t - \frac{\alpha}{\omega_r} \omega_r \cos \omega_r t \right) \right) \rightarrow g(t) = k_{uid} e^{\alpha t} \frac{\alpha^2 + \omega_r^2}{\omega_r} \sin \omega_r t \quad \text{spr}$$

Rozwiązanie 2c1: $x(t) = x_k + A e^{\alpha t} \sin(\omega_r t + \varphi_1)$,

$$\begin{cases} x(t) = A e^{\alpha t} \sin(\omega_r t + \varphi_1) + x_k \\ \dot{x}(t) = \alpha A e^{\alpha t} \sin(\omega_r t + \varphi_1) + A e^{\alpha t} \omega_r \cos(\omega_r t + \varphi_1) \end{cases}$$

Z warunków początkowych w chwili $t=0$, jest:

$$\begin{cases} 0 = A \sin(\varphi_1) + x_k \\ 0 = \alpha A \sin(\varphi_1) + A \omega_r \cos(\varphi_1) \end{cases} \rightarrow \begin{cases} 0 = A \sin \varphi_1 + x_k \\ 0 = \alpha \sin \varphi_1 + \omega_r \cos \varphi_1 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} \sin \varphi_1 = -x_k / A \\ 0 = \alpha \sin \varphi_1 + \omega_r \cos \varphi_1 \end{cases}$$

$$1^\circ 0 = \alpha \sin \varphi_1 + \omega_r \cos \varphi_1 \rightarrow \alpha \sin \varphi_1 = -\omega_r \cos \varphi_1 \rightarrow \operatorname{tg} \varphi_1 = \frac{-\omega_r}{\alpha} \quad \text{lub} \quad \operatorname{ctg} \varphi_1 = \frac{\alpha}{-\omega_r} \rightarrow \varphi_1 = \operatorname{arctg} \left(\frac{-\omega_r}{\alpha} \right)$$

$$2^\circ \alpha \sin \varphi_1 = -\omega_r \cos \varphi_1 \rightarrow \alpha^2 \sin^2 \varphi_1 = (-\omega_r)^2 \cos^2 \varphi_1 \rightarrow \alpha^2 \sin^2 \varphi_1 = (-\omega_r)^2 (1 - \sin^2 \varphi_1) \rightarrow (\alpha^2 + \omega_r^2) \sin^2 \varphi_1 = (-\omega_r)^2$$

$$\rightarrow (\alpha^2 + \omega_r^2) \frac{x_k^2}{A^2} = (-\omega_r)^2 \rightarrow A = x_k \frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{-\omega_r}$$

$$h(t) = x_k - x_k \frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{\omega_r} e^{\alpha t} \sin(\omega_r t + \varphi_1) \rightarrow h(t) = k_{uid} \left(1 - \frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{\omega_r} e^{\alpha t} \sin(\omega_r t + \varphi_1) \right), \quad \varphi_1 = \operatorname{arctg} \left(\frac{-\omega_r}{\alpha} \right)$$

$$g(t) = -k_{uid} \frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{\omega_r} (\alpha e^{\alpha t} \sin(\omega_r t + \varphi_1) + \omega_r e^{\alpha t} \cos(\omega_r t + \varphi_1)) \rightarrow g(t) = k_{uid} \frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{\omega_r} e^{\alpha t} (\omega_r \cos(\omega_r t + \varphi_1) - \alpha \sin(\omega_r t + \varphi_1)) \rightarrow$$

$$\rightarrow g(t) = k_{uid} \frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{\omega_r} e^{\alpha t} \sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2} \sin(\omega_r t + \varphi_{1a}) \rightarrow g(t) = k_{uid} e^{\alpha t} \frac{\alpha^2 + \omega_r^2}{\omega_r} \sin \omega_r t$$

$$\varphi_1 + \varphi_{1a} = \operatorname{arctg} \left(\frac{-\omega_r}{\alpha} \right) + \operatorname{arctg} \left(\frac{\omega_r}{-\alpha} \right)$$

Rozwiązanie 2c2: $x(t) = x_k + A e^{\alpha t} \cos(\omega_r t - \varphi_2)$

$$\begin{cases} x(t) = A e^{\alpha t} \cos(\omega_r t - \varphi_2) + x_k \\ \dot{x}(t) = \alpha A e^{\alpha t} \cos(\omega_r t - \varphi_2) - A e^{\alpha t} \omega_r \sin(\omega_r t - \varphi_2) \end{cases}$$

Z warunków początkowych w chwili $t=0$, jest:

$$\begin{cases} 0 = A \cos(-\varphi_2) + x_k \\ 0 = \alpha A \cos(-\varphi_2) - A \omega_r \sin(-\varphi_2) \end{cases} \rightarrow \begin{cases} 0 = A \cos \varphi_2 + x_k \\ 0 = \alpha \cos \varphi_2 + \omega_r \sin \varphi_2 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} \cos \varphi_2 = -x_k / A \\ 0 = \alpha \cos \varphi_2 + \omega_r \sin \varphi_2 \end{cases}$$

$$1^\circ 0 = \alpha \cos \varphi_2 + \omega_r \sin \varphi_2 \rightarrow \alpha \cos \varphi_2 = -\omega_r \sin \varphi_2 \rightarrow \operatorname{tg} \varphi_2 = \frac{\alpha}{-\omega_r} \rightarrow \varphi_2 = \operatorname{arctg} \left(\frac{\alpha}{-\omega_r} \right)$$

$$2^\circ -\alpha \cos \varphi_2 = \omega_r \sin \varphi_2 \rightarrow \alpha^2 \cos^2 \varphi_2 = (-\omega_r)^2 \sin^2 \varphi_2 \rightarrow \alpha^2 \cos^2 \varphi_2 = (-\omega_r)^2 (1 - \cos^2 \varphi_2) \rightarrow (\alpha^2 + \omega_r^2) \cos^2 \varphi_2 = (-\omega_r)^2$$

$$\rightarrow (\alpha^2 + \omega_r^2) \frac{x_k^2}{A^2} = (-\omega_r)^2 \rightarrow A = x_k \frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{-\omega_r}$$

$$h(t) = x_k - x_k \frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{\omega_r} e^{\alpha t} \cos(\omega_r t - \varphi_2) \rightarrow h(t) = k_{uid} \left(1 - \frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{\omega_r} e^{\alpha t} \cos(\omega_r t - \varphi_2) \right), \quad \varphi_2 = \operatorname{arctg} \left(\frac{\alpha}{-\omega_r} \right)$$

$$g(t) = -k_{uid} \frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{\omega_r} (\alpha e^{\alpha t} \cos(\omega_r t - \varphi_2) - e^{\alpha t} \omega_r \sin(\omega_r t - \varphi_2)) \rightarrow g(t) = k_{uid} \frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{\omega_r} e^{\alpha t} (\omega_r \sin(\omega_r t - \varphi_2) - \alpha \cos(\omega_r t - \varphi_2)) \rightarrow$$

$$\rightarrow g(t) = k_{uid} \frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{\omega_r} e^{\alpha t} \sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2} \sin(\omega_r t - \varphi_2 + \varphi_{2a})$$

$$-\varphi_2 + \varphi_{2a} = -\arctg\left(\frac{\alpha}{-\omega_r}\right) + \arctg\left(\frac{\omega_r}{-\alpha}\right)$$

Dodać odp. skokowa członu znormalizowanego: $x(t) = 1 - \frac{\sqrt{\sigma^2 + \omega^2}}{\omega_r} e^{-\alpha t} \cos(\omega t + \varphi)$, $\varphi = \arctg\left(\frac{\omega}{\sqrt{\sigma^2 + \omega^2}}\right)$

Sprawdzenie wzorów dla $\Delta < 0$, $x_k=1$ [dodać skrypt: testy RozwiązanieRR]:

	wartości wyliczone z warunków początkowych (rozwiązania powyżej: 2a,2b,2c)	
a) $1 + A_1 e^{(\alpha+j\omega_r)t} + A_2 e^{(\alpha-j\omega_r)t}$	$A_1 = \frac{\alpha - j\omega_r}{2j\omega_r}$, $A_2 = -\frac{\alpha + j\omega_r}{2j\omega_r}$	$1 + \frac{\alpha - j\omega_r}{2j\omega_r} e^{(\alpha+j\omega_r)t} - \frac{\alpha + j\omega_r}{2j\omega_r} e^{(\alpha-j\omega_r)t}$
b) $1 + e^{\alpha t} (B_1 \cos \omega_r t + B_2 \sin \omega_r t)$ $B_1 = A_1 + A_2$, $B_2 = j(A_1 - A_2)$	$B_1 = -1$, $B_2 = \frac{\alpha}{\omega_r}$	$1 + e^{\alpha t} \left(-\cos \omega_r t + \frac{\alpha}{\omega_r} \sin \omega_r t \right)$
c1) $1 + A e^{\alpha t} \sin(\omega_r t + \varphi_1)$ $A = \sqrt{B_1^2 + B_2^2}$, $\varphi_1 = \arctg(B_1 / B_2)$	$A = -\frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{\omega_r}$, $\varphi_1 = \arctg\left(\frac{-\omega_r}{\alpha}\right)$	$1 - \frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{\omega_r} e^{\alpha t} \sin(\omega_r t + \varphi_1)$
c2) $1 + A e^{\alpha t} \cos(\omega_r t - \varphi_2)$ $A = \sqrt{B_1^2 + B_2^2}$, $\varphi_2 = \arctg(B_2 / B_1)$	$A = -\frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{\omega_r}$, $\varphi_2 = \arctg\left(\frac{-\alpha}{\omega_r}\right)$	$1 - \frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{\omega_r} e^{\alpha t} \cos(\omega_r t - \varphi_2)$

Sprawdzenie zależności:

$$a \rightarrow b) \quad B_1 = A_1 + A_2 = \frac{\alpha - j\omega_r}{2j\omega_r} - \frac{\alpha + j\omega_r}{2j\omega_r} = \frac{-2j\omega_r}{2j\omega_r} = -1,$$

$$B_2 = j(A_1 - A_2) = j \frac{\alpha - j\omega_r}{2j\omega_r} + j \frac{\alpha + j\omega_r}{2j\omega_r} = \frac{2\alpha}{2\omega_r} = \frac{\alpha}{\omega_r}$$

$$b \rightarrow c) \quad A = \sqrt{B_1^2 + B_2^2} = \sqrt{(-1)^2 + \left(\frac{\alpha}{\omega_r}\right)^2} = \sqrt{1 + \frac{\alpha^2}{\omega_r^2}} = \sqrt{\frac{\alpha^2 + \omega_r^2}{\omega_r^2}}$$

$$\varphi_1 = \arctg\left(\frac{B_1}{B_2}\right) = \arctg\left(\frac{-1}{\alpha/\omega_r}\right) = \arctg\left(\frac{-\omega_r}{\alpha}\right), \quad \varphi_2 = \arctg\left(\frac{B_2}{B_1}\right) = \arctg\left(\frac{\alpha/\omega_r}{-1}\right) = \arctg\left(\frac{-\alpha}{\omega_r}\right)$$

3.2. Odpowiedź skokowa i impulsowa układu oscylacyjnego

$$\ddot{x}(t) + 2\xi\omega_n \dot{x}(t) + \omega_n^2 x(t) = bu(t), \quad \omega_n > 0 \quad (3-2)$$

(w równaniu znormalizowanym $b = \omega_n^2 \rightarrow k_{ukl}=1$)

1) gdy $\xi^2 \geq 1$	2) gdy $\xi^2 < 1$
I. Rozwiązanie swobodne:	
$\lambda^2 + 2\xi\omega_n \lambda + \omega_n^2 = 0$	
$\lambda_{1,2} = -\xi\omega_n \pm \omega_n \sqrt{\xi^2 - 1}$ $\lambda_{1,2} = \alpha_{1,2} \pm j0$, gdzie $\begin{cases} \alpha_1 = -\xi\omega_n + \omega_n \sqrt{\xi^2 - 1} \\ \alpha_2 = -\xi\omega_n - \omega_n \sqrt{\xi^2 - 1} \end{cases}$	$\begin{cases} \lambda_1 = -\xi\omega_n + \omega_n \sqrt{\xi^2 - 1} = -\xi\omega_n + j\omega_n \sqrt{1 - \xi^2} \\ \lambda_2 = -\xi\omega_n - \omega_n \sqrt{\xi^2 - 1} = -\xi\omega_n - j\omega_n \sqrt{1 - \xi^2} \end{cases}$ $\lambda_{1,2} = \alpha \pm j\omega_r$, gdzie $\alpha = -\xi\omega_n$, $\omega_r = \omega_n \sqrt{1 - \xi^2}$ $\lambda_{1,2} = -\sigma \pm j\omega_r$, gdzie $\sigma = \xi\omega_n$, $\omega_r = \omega_n \sqrt{1 - \xi^2}$ (alternatywne)
a) $x_s(t) = A_1 e^{\alpha_1 t} + A_2 e^{\alpha_2 t}$, gdy $\alpha_1 \neq \alpha_2$ ($\xi^2 > 1$) $\alpha_1 = -\xi\omega_n + \omega_n \sqrt{\xi^2 - 1}$, $\alpha_2 = -\xi\omega_n - \omega_n \sqrt{\xi^2 - 1}$ b) $x_s(t) = A_1 e^{\alpha t} + A_2 t e^{\alpha t}$, gdy $\alpha_1 = \alpha_2 = \alpha$ ($\xi^2 = 1$) $\alpha = -\xi\omega_n$	a) $x_s(t) = A_1 e^{(\alpha+j\omega_r)t} + A_2 e^{(\alpha-j\omega_r)t}$ b) $x_s(t) = e^{\alpha t} (B_1 \cos \omega_r t + B_2 \sin \omega_r t)$ c) $x_s(t) = A e^{\alpha t} \sin(\omega_r t + \varphi_1)$, $\varphi_1 = \arctg(B_1 / B_2)$ $x_s(t) = A e^{\alpha t} \cos(\omega_r t - \varphi_2)$, $\varphi_2 = \arctg(B_2 / B_1)$
II. Rozwiązanie wymuszone dla skoku jednostkowego $u(t) = 1(t) \rightarrow$ gdy $t > 0$ to $u_k = 1$	
$\omega_n^2 x_k = bu_k \rightarrow x_w(t) = x_k = \frac{bu_k}{\omega_n^2} = \frac{b}{\omega_n^2} = k_{ukl}$	
III. Rozwiązanie ogólne	
a) $x(t) = x_k + A_1 e^{\alpha_1 t} + A_2 e^{\alpha_2 t}$ b) $x(t) = x_k + A_1 e^{\alpha t} + A_2 t e^{\alpha t}$ gdzie: $x_k = \frac{b}{\omega_n^2} = k_{ukl}$, $\begin{cases} \alpha_1 = -\xi\omega_n + \omega_n \sqrt{\xi^2 - 1} \\ \alpha_2 = -\xi\omega_n - \omega_n \sqrt{\xi^2 - 1} \end{cases}$, $\alpha = -\xi\omega_n$	a) $x(t) = x_k + A_1 e^{(\alpha+j\omega_r)t} + A_2 e^{(\alpha-j\omega_r)t}$ b) $x(t) = x_k + e^{\alpha t} (B_1 \cos \omega_r t + B_2 \sin \omega_r t)$ c) $x(t) = x_k + A e^{\alpha t} \sin(\omega_r t + \varphi_1)$, $\varphi_1 = \arctg\left(\frac{-\omega_r}{\alpha}\right)$ $x(t) = x_k + A e^{\alpha t} \cos(\omega_r t - \varphi_2)$, $\varphi_2 = \arctg\left(\frac{\alpha}{-\omega_r}\right)$

	gdzie $x_k = b / \omega_n^2 = k_{ukl}$, $\alpha = -\xi\omega_n$, $\omega_r = \omega_n\sqrt{1-\xi^2}$
IV. Rozwiązanie szczególne - warunki początkowe dla odpowiedzi skokowej: $u(0)=0$, $\ddot{x}(0) = 0$, $\dot{x}(0) = 0$	
Rozwiązanie 1a: $h(t)=$ $k_{ukl} \left(1 - \frac{\alpha_2}{\alpha_2 - \alpha_1} e^{\alpha_1 t} - \frac{\alpha_1}{\alpha_1 - \alpha_2} e^{\alpha_2 t} \right)$	Rozwiązanie 2a: $h(t)=$ $k_{ukl} \left(1 + \frac{\alpha - j\omega_r}{2j\omega_r} e^{(\alpha + j\omega_r)t} - \frac{\alpha + j\omega_r}{2j\omega_r} e^{(\alpha - j\omega_r)t} \right)$
Rozwiązanie 1b: $h(t)=$ $k_{ukl} (1 - e^{\alpha t} + \alpha e^{\alpha t})$	Rozwiązanie 2b: $h(t)=$ $k_{ukl} \left(1 - e^{\alpha t} \left(\cos\omega_r t - \frac{\alpha}{\omega_r} \sin\omega_r t \right) \right)$
	Rozwiązanie 2c: $h(t)=$ $k_{ukl} \left(1 - \frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{\omega_r} e^{\alpha t} \sin(\omega_r t + \varphi_1) \right)$, $\varphi_1 = \arctg\left(\frac{-\omega_r}{\alpha}\right)$ $k_{ukl} \left(1 - \frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{\omega_r} e^{\alpha t} \cos(\omega_r t - \varphi_2) \right)$, $\varphi_2 = \arctg\left(\frac{\alpha}{-\omega_r}\right)$
Rozwiązanie 1a: $h(t)=$ $k_{ukl} \left(1 - \frac{\xi + \sqrt{\xi^2 - 1}}{2\sqrt{\xi^2 - 1}} e^{(-\xi\omega_n + \omega_n\sqrt{\xi^2 - 1})t} - \frac{-\xi + \sqrt{\xi^2 - 1}}{2\sqrt{\xi^2 - 1}} e^{(-\xi\omega_n - \omega_n\sqrt{\xi^2 - 1})t} \right)$	Rozwiązanie 2a: $h(t)=$ $k_{ukl} \left(1 + \frac{-\xi - j\sqrt{1-\xi^2}}{2j\sqrt{1-\xi^2}} e^{(-\xi\omega_n + j\omega_n\sqrt{1-\xi^2})t} - \frac{-\xi + j\sqrt{1-\xi^2}}{2j\sqrt{1-\xi^2}} e^{(-\xi\omega_n - j\omega_n\sqrt{1-\xi^2})t} \right)$
Rozwiązanie 1b: $h(t)=$ $k_{ukl} (1 - e^{\alpha t} - \xi\omega_n t e^{\alpha t})$	Rozwiązanie 2b: $h(t)=$ $k_{ukl} \left(1 - e^{-\xi\omega_n t} \left(\cos(\omega_n\sqrt{1-\xi^2}t) + \frac{\xi}{\sqrt{1-\xi^2}} \sin(\omega_n\sqrt{1-\xi^2}t) \right) \right)$
	Rozwiązanie 2c: $h(t)=$ $k_{ukl} \left(1 - \frac{1}{\sqrt{1-\xi^2}} e^{-\xi\omega_n t} \sin(\omega_n\sqrt{1-\xi^2}t + \varphi_1) \right)$, $\varphi_1 = \arctg\left(\frac{\sqrt{1-\xi^2}}{\xi}\right)$ $k_{ukl} \left(1 - \frac{1}{\sqrt{1-\xi^2}} e^{-\xi\omega_n t} \cos(\omega_n\sqrt{1-\xi^2}t - \varphi_2) \right)$, $\varphi_2 = \arctg\left(\frac{\xi}{\sqrt{1-\xi^2}}\right)$

Rozwiązanie 1a: $x(t) = x_k + A_1 e^{\alpha_1 t} + A_2 e^{\alpha_2 t}$ (3.1, Rozwiązanie 1a)

$$\begin{cases} A_1 = x_k \frac{-\alpha_2}{\alpha_2 - \alpha_1} \\ A_2 = x_k \frac{-\alpha_1}{\alpha_1 - \alpha_2} \end{cases} \rightarrow \begin{cases} A_1 = x_k \frac{-(-\xi\omega_n - \omega_n\sqrt{\xi^2 - 1})}{-\xi\omega_n - \omega_n\sqrt{\xi^2 - 1} - (-\xi\omega_n + \omega_n\sqrt{\xi^2 - 1})} \\ A_2 = x_k \frac{-(-\xi\omega_n + \omega_n\sqrt{\xi^2 - 1})}{-\xi\omega_n + \omega_n\sqrt{\xi^2 - 1} - (-\xi\omega_n - \omega_n\sqrt{\xi^2 - 1})} \end{cases} \rightarrow \begin{cases} A_1 = -x_k \frac{\xi + \sqrt{\xi^2 - 1}}{2\sqrt{\xi^2 - 1}} \\ A_2 = -x_k \frac{-\xi + \sqrt{\xi^2 - 1}}{2\sqrt{\xi^2 - 1}} \end{cases}$$

$$h(t) = x_k \left(1 - \frac{\alpha_2}{\alpha_2 - \alpha_1} e^{\alpha_1 t} - \frac{\alpha_1}{\alpha_1 - \alpha_2} e^{\alpha_2 t} \right) = x_k \left(1 - \frac{\xi + \sqrt{\xi^2 - 1}}{2\sqrt{\xi^2 - 1}} e^{(-\xi\omega_n + \omega_n\sqrt{\xi^2 - 1})t} - \frac{-\xi + \sqrt{\xi^2 - 1}}{2\sqrt{\xi^2 - 1}} e^{(-\xi\omega_n - \omega_n\sqrt{\xi^2 - 1})t} \right)$$

Rozwiązanie 1b: $x(t) = x_k + A_1 e^{\alpha t} + A_2 t e^{\alpha t}$ (3.1, Rozwiązanie 1b)

$$\begin{cases} A_1 = -x_k \\ A_2 = \alpha x_k \end{cases}$$

$$h(t) = x_k - x_k e^{\alpha t} + x_k \alpha t e^{\alpha t} = k_{ukl} (1 - e^{\alpha t} - \xi\omega_n t e^{\alpha t}) \quad \text{spr}$$

Rozwiązanie 2a: $x(t) = x_k + A_1 e^{(\alpha + j\omega_r)t} + A_2 e^{(\alpha - j\omega_r)t}$ (3.1, Rozwiązanie 2a)

$$\begin{cases} A_1 = x_k \frac{\alpha - j\omega_r}{2j\omega_r} \\ A_2 = -x_k \frac{\alpha + j\omega_r}{2j\omega_r} \end{cases} \rightarrow \begin{cases} A_1 = x_k \frac{-\xi\omega_n - j\omega_n\sqrt{1-\xi^2}}{2j\omega_n\sqrt{1-\xi^2}} \\ A_2 = -x_k \frac{-\xi\omega_n + j\omega_n\sqrt{1-\xi^2}}{2j\omega_n\sqrt{1-\xi^2}} \end{cases}$$

$$h(t) = x_k \left(1 + \frac{\alpha - j\omega_r}{2j\omega_r} e^{(\alpha + j\omega_r)t} - \frac{\alpha + j\omega_r}{2j\omega_r} e^{(\alpha - j\omega_r)t} \right) = x_k \left(1 + \frac{-\xi - j\sqrt{1-\xi^2}}{2j\sqrt{1-\xi^2}} e^{(-\xi\omega_n + j\omega_n\sqrt{1-\xi^2})t} - \frac{-\xi + j\sqrt{1-\xi^2}}{2j\sqrt{1-\xi^2}} e^{(-\xi\omega_n - j\omega_n\sqrt{1-\xi^2})t} \right)$$

Rozwiązanie 2b: $x(t) = x_k + e^{\alpha t} (B_1 \cos \omega_r t + B_2 \sin \omega_r t)$ (3.1, Rozwiązanie 2b)

$$\begin{cases} B_1 = -x_k \\ B_2 = \frac{\alpha x_k}{\omega_r} \end{cases} \rightarrow \begin{cases} B_1 = -x_k \\ B_2 = \frac{-\xi \omega_n x_k}{\omega_n \sqrt{1-\xi^2}} = \frac{-\xi x_k}{\sqrt{1-\xi^2}} \end{cases}$$

$$h(t) = x_k \left[1 - e^{\alpha t} \left(\cos \omega_r t - \frac{\alpha}{\omega_r} \sin \omega_r t \right) \right] = x_k \left[1 - e^{-\xi \omega_n t} \left(\cos(\omega_n \sqrt{1-\xi^2} t) + \frac{\xi}{\sqrt{1-\xi^2}} \sin(\omega_n \sqrt{1-\xi^2} t) \right) \right]$$

Rozwiązanie 2c1: $x(t) = x_k + A e^{\alpha t} \sin(\omega_r t + \varphi_1)$ (3.1, Rozwiązanie 2c1)

$$\begin{cases} \varphi_1 = \operatorname{arctg} \left(\frac{-\omega_r}{\alpha} \right) \\ A = x_k \frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{-\omega_r} \end{cases} \rightarrow \begin{cases} \varphi_1 = \operatorname{arctg} \left(\frac{-\omega_n \sqrt{1-\xi^2}}{-\xi \omega_n} \right) = \operatorname{arctg} \left(\frac{\sqrt{1-\xi^2}}{\xi} \right) \\ A = -x_k \frac{\sqrt{(-\xi \omega_n)^2 + \omega_n^2 (1-\xi^2)}}{\omega_n \sqrt{1-\xi^2}} = x_k \frac{1}{\sqrt{1-\xi^2}} \end{cases}$$

$$h(t) = x_k \left[1 - \frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{\omega_r} e^{\alpha t} \sin(\omega_r t + \varphi_1) \right] = x_k \left[1 - \frac{1}{\sqrt{1-\xi^2}} e^{-\xi \omega_n t} \sin(\omega_n \sqrt{1-\xi^2} t + \varphi_1) \right], \quad \varphi_1 = \operatorname{arctg} \left(\frac{-\omega_r}{\alpha} \right) = \operatorname{arctg} \left(\frac{\sqrt{1-\xi^2}}{\xi} \right)$$

Rozwiązanie 2c2: $x(t) = x_k + A e^{\alpha t} \cos(\omega_r t - \varphi_2)$ (3.1, Rozwiązanie 2c2)

$$\begin{cases} \varphi_2 = \operatorname{arctg} \left(\frac{\alpha}{-\omega_r} \right) \\ A = x_k \frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{-\omega_r} \end{cases} \rightarrow \begin{cases} \varphi_2 = \operatorname{arctg} \left(\frac{-\xi \omega_n}{-\omega_n \sqrt{1-\xi^2}} \right) = \operatorname{arctg} \left(\frac{\xi}{\sqrt{1-\xi^2}} \right) \\ A = x_k \frac{\sqrt{(-\xi \omega_n)^2 + \omega_n^2 (1-\xi^2)}}{-\omega_n \sqrt{1-\xi^2}} = -x_k \frac{1}{\sqrt{1-\xi^2}} \end{cases}$$

$$h(t) = x_k \left[1 - \frac{\sqrt{\alpha^2 + \omega_r^2}}{\omega_r} e^{\alpha t} \cos(\omega_r t - \varphi_2) \right] = x_k \left[1 - \frac{1}{\sqrt{1-\xi^2}} e^{-\xi \omega_n t} \cos(\omega_n \sqrt{1-\xi^2} t - \varphi_2) \right], \quad \varphi_2 = \operatorname{arctg} \left(\frac{\alpha}{-\omega_r} \right) = \operatorname{arctg} \left(\frac{\xi}{\sqrt{1-\xi^2}} \right)$$

Sprawdzenie wzorów dla $\xi^2 < 1$ ($\Delta < 0$), $x_k=1$ [dodać skrypt: testy_RozwiązanieRR]:

	wartości wyliczone z warunków początkowych (rozwiązania powyżej: 2a,2b,2c)	
a) $1 + A_1 e^{(\alpha+j\omega)t} + A_2 e^{(\alpha-j\omega)t}$	$A_1 = \frac{-\xi - j\sqrt{1-\xi^2}}{2j\sqrt{1-\xi^2}}, A_2 = -\frac{-\xi + j\sqrt{1-\xi^2}}{2j\sqrt{1-\xi^2}}$	$1 + \frac{-\xi - j\sqrt{1-\xi^2}}{2j\sqrt{1-\xi^2}} e^{(\alpha+j\omega)t} - \frac{-\xi + j\sqrt{1-\xi^2}}{2j\sqrt{1-\xi^2}} e^{(\alpha-j\omega)t}$
b) $1 + e^{\alpha t}(B_1 \cos \omega_r t + B_2 \sin \omega_r t)$ $B_1 = A_1 + A_2, B_2 = j(A_1 - A_2)$	$B_1 = -1; B_2 = \frac{-\xi}{\sqrt{1-\xi^2}} \rightarrow B_2 = \frac{-\xi}{\sqrt{1-\xi^2}}$	$1 + e^{-\xi \omega_r t} \left(-\cos(\omega_r \sqrt{1-\xi^2} t) - \frac{\xi}{\sqrt{1-\xi^2}} \sin(\omega_r \sqrt{1-\xi^2} t) \right)$
c) $1 + A e^{\alpha t} \sin(\omega_r t + \varphi_1)$ $A = \sqrt{B_1^2 + B_2^2}, \varphi_1 = \arctg(B_1 / B_2)$	$A = \frac{-1}{\sqrt{1-\xi^2}}, \varphi_1 = \arctg\left(\frac{\sqrt{1-\xi^2}}{\xi}\right)$	$1 - \frac{1}{\sqrt{1-\xi^2}} e^{-\xi \omega_r t} \sin(\omega_r \sqrt{1-\xi^2} t + \varphi_1)$
c) $1 + A e^{\alpha t} \cos(\omega_r t - \varphi_2)$ $A = \sqrt{B_1^2 + B_2^2}, \varphi_2 = \arctg(B_2 / B_1)$	$A = \frac{-1}{\sqrt{1-\xi^2}}, \varphi_2 = \arctg\left(\frac{\xi}{\sqrt{1-\xi^2}}\right)$	$1 - \frac{1}{\sqrt{1-\xi^2}} e^{-\xi \omega_r t} \cos(\omega_r \sqrt{1-\xi^2} t - \varphi_2)$

Sprawdzenie zależności:

$$a \rightarrow b) B_1 = A_1 + A_2 = \frac{-\xi - j\sqrt{1-\xi^2}}{2j\sqrt{1-\xi^2}} - \frac{-\xi + j\sqrt{1-\xi^2}}{2j\sqrt{1-\xi^2}} = \frac{-2j\sqrt{1-\xi^2}}{2j\sqrt{1-\xi^2}} = -1,$$

$$B_2 = j(A_1 - A_2) = j \left(\frac{-\xi - j\sqrt{1-\xi^2}}{2j\sqrt{1-\xi^2}} + j \frac{-\xi + j\sqrt{1-\xi^2}}{2j\sqrt{1-\xi^2}} \right) = \frac{-2\xi}{2\sqrt{1-\xi^2}} = \frac{-\xi}{\sqrt{1-\xi^2}}$$

$$b \rightarrow c) A = \sqrt{B_1^2 + B_2^2} = \sqrt{(-1)^2 + \left(\frac{\xi}{\sqrt{1-\xi^2}}\right)^2} = \sqrt{1 + \frac{\xi^2}{1-\xi^2}} = \sqrt{1 + \frac{\xi^2}{1-\xi^2}} = \sqrt{\frac{1-\xi^2 + \xi^2}{1-\xi^2}} = \frac{1}{\sqrt{1-\xi^2}}$$

$$\varphi_1 = \arctg\left(\frac{B_1}{B_2}\right) = \arctg\left(-1 / \frac{-\xi}{\sqrt{1-\xi^2}}\right) = \arctg\left(\frac{\sqrt{1-\xi^2}}{\xi}\right), \quad \varphi_2 = \arctg\left(\frac{B_2}{B_1}\right) = \arctg\left(\frac{-\xi}{\sqrt{1-\xi^2}} / (-1)\right) = \arctg\left(\frac{\xi}{\sqrt{1-\xi^2}}\right)$$

3.3. Odpowiedź równania 2.rzędu na wymuszenie sinusoidalne

I. Rozwiązanie swobodne:

$$a_2 \lambda^2 + a_1 \lambda + a_0 = 0 \rightarrow \Delta = a_1^2 - 4a_2 a_0$$

1) gdy $\Delta \geq 0$ (bieguny rzeczywiste)	2) gdy $\Delta < 0$ (bieguny zespolone)
a) $x_s(t) = A_1 e^{\alpha_1 t} + A_2 e^{\alpha_2 t}, \alpha_1 \neq \alpha_2, (\Delta > 0)$	a) $x_s(t) = A_1 e^{(\alpha+j\omega_r)t} + A_2 e^{(\alpha-j\omega_r)t}$
b) $x_s(t) = A_1 e^{\alpha t} + A_2 t e^{\alpha t}, \alpha = \alpha_1 = \alpha_2, (\Delta = 0)$	b) $x_s(t) = e^{\alpha t}(B_1 \cos \omega_r t + B_2 \sin \omega_r t)$
gdzie: $\begin{cases} \alpha_1 = \frac{-a_1 + \sqrt{\Delta}}{2a_2}, \alpha = \frac{-a_1}{2a_2} \\ \alpha_2 = \frac{-a_1 - \sqrt{\Delta}}{2a_2} \end{cases}$	c) $x_s(t) = A e^{\alpha t} \sin(\omega_r t + \varphi_1), \varphi_1 = \arctg(B_1 / B_2)$ $x_s(t) = A e^{\alpha t} \cos(\omega_r t - \varphi_2), \varphi_2 = \arctg(B_2 / B_1)$
	gdzie: $\lambda_{1,2} = \alpha \pm j\omega_r$, gdzie $\alpha = \frac{-a_1}{2a_2}, \omega_r = \frac{\sqrt{ \Delta }}{2a_2}$

II. Rozwiązanie wymuszone dla $u(t) = U_m \sin(\omega t)$ (odpowiedź częstotliwościowa)

$$a_2 \ddot{x}(t) + a_1 \dot{x}(t) + a_0 x(t) = b_0 U_m \sin(\omega t)$$

II. Rozwiązanie wymuszone (odpowiedź częstotliwościowa)

Do wyznaczenia rozwiązania wymuszonego zostanie zastosowany ogólny algorytm postępowania.

(1) Funkcja wymuszająca i jej kolejne pochodne:

$$u(t) = U_m \sin(\omega_0 t), \dot{u}(t) = U_m \omega_0 \cos(\omega_0 t) \quad (3-3)$$

Uwaga: W kolejnej pochodnej $u(t)$ występuje znów $\sin()$, więc w konstrukcji x_w występują tylko 2 składniki.

(2) Konstrukcja postaci rozwiązania wymuszonego $x_w(t)$:

$$x_w(t) = C_1 \sin(\omega_0 t) + C_2 \cos(\omega_0 t) \quad (3-4)$$

Uwaga: W stałych C_1 i C_2 są zawarte parametry U_m i ω_0 , co nie wpływa na wynik, a upraszcza dalsze przekształcenia.

W kolejnym kroku potrzebne będą dwie pochodne $x_w(t)$:

$$\dot{x}_w(t) = C_1 \omega_0 \cos(\omega_0 t) - C_2 \omega_0 \sin(\omega_0 t)$$

$$\ddot{x}_w(t) = -C_1 \omega_0^2 \sin(\omega_0 t) - C_2 \omega_0^2 \cos(\omega_0 t)$$

(3) Podstawiając wymuszenie i rozwiązanie $x_w(t)$ do równania różniczkowego (1) otrzymujemy:

$$a_2 (-C_1 \omega_0^2 \sin(\omega_0 t) - C_2 \omega_0^2 \cos(\omega_0 t)) + a_1 (C_1 \omega_0 \cos(\omega_0 t) - C_2 \omega_0 \sin(\omega_0 t)) + a_0 (C_1 \sin(\omega_0 t) + C_2 \cos(\omega_0 t)) = b_0 U_m \sin(\omega_0 t) \quad (3-5)$$

a po wymnożeniu i uporządkowaniu:

$$-a_2 C_1 \omega_0^2 \sin(\omega_0 t) - a_2 C_2 \omega_0^2 \cos(\omega_0 t) + a_1 C_1 \omega_0 \cos(\omega_0 t) - a_1 C_2 \omega_0 \sin(\omega_0 t) + a_0 C_1 \sin(\omega_0 t) + a_0 C_2 \cos(\omega_0 t) = b_0 U_m \sin(\omega_0 t)$$

$$-a_2 C_1 \omega_0^2 \sin(\omega_0 t) - a_1 C_2 \omega_0 \sin(\omega_0 t) + a_0 C_1 \sin(\omega_0 t) - a_2 C_2 \omega_0^2 \cos(\omega_0 t) + a_1 C_1 \omega_0 \cos(\omega_0 t) + a_0 C_2 \cos(\omega_0 t) = b_0 U_m \sin(\omega_0 t)$$

(4) Porównanie współczynników przy takich samych funkcjach prowadzi do układu dwóch równań:

$$\begin{cases} -a_2 C_1 \omega_0^2 - a_1 C_2 \omega_0 + a_0 C_1 = b_0 U_m \\ -a_2 C_2 \omega_0^2 + a_1 C_1 \omega_0 + a_0 C_2 = 0 \end{cases} \rightarrow \begin{cases} (a_0 - a_2 \omega_0^2) C_1 - a_1 \omega_0 C_2 = b_0 U_m \\ a_1 \omega_0 C_1 + (a_0 - a_2 \omega_0^2) C_2 = 0 \end{cases} \quad (3-6)$$

(5) Rozwiązanie układu równań pozwala wyznaczyć stałe C_1, C_2 rozwiązania (3-4):

$$C_1 = \frac{b_0 (a_0 - a_2 \omega_0^2) U_m}{(a_0 - a_2 \omega_0^2)^2 + a_1^2 \omega_0^2}, \quad C_2 = \frac{-b_0 a_1 \omega_0 U_m}{(a_0 - a_2 \omega_0^2)^2 + a_1^2 \omega_0^2} \quad (3-7)$$

Rozwiązanie (3-4) można też przedstawić równoważnej postaci (zał.):

$$x_w(t) = C_1 \sin(\omega_0 t) + C_2 \cos(\omega_0 t) = X_m \sin(\omega_0 t + \varphi) \quad (3-8)$$

gdzie: $X_m = \sqrt{C_1^2 + C_2^2}$, $\varphi = \arctg(C_2 / C_1)$.

Parametry X_m i φ rozwiązania (3-8) można wyznaczyć na podstawie parametrów C_1 i C_2 (3-7)

$$X_m = \sqrt{C_1^2 + C_2^2} = U_m \sqrt{\frac{(b_0 (a_0 - a_2 \omega_0^2))^2}{((a_0 - a_2 \omega_0^2)^2 + a_1^2 \omega_0^2)^2} + \frac{(-b_0 a_1 \omega_0)^2}{((a_0 - a_2 \omega_0^2)^2 + a_1^2 \omega_0^2)^2}} = \frac{b_0 U_m}{\sqrt{(a_0 - a_2 \omega_0^2)^2 + a_1^2 \omega_0^2}} \quad (3-9)$$

$$\varphi = \arctg\left(\frac{C_2}{C_1}\right) = \arctg\left(\frac{-b_0 a_1 \omega_0}{b_0 (a_0 - a_2 \omega_0^2)}\right) = \arctg\left(\frac{-a_1 \omega_0}{a_0 - a_2 \omega_0^2}\right)$$

Rozwiązanie (3-8) można uzyskać również w ten sposób, że od razu w kroku (2) zostanie przyjęta równoważna postać rozwiązania wymuszonego postaci $x_w(t) = X_m \sin(\omega_0 t + \varphi)$, a wówczas kolejne kroki są następujące.

(2) Konstrukcja postaci rozwiązania wymuszonego $x_w(t)$ i jego pochodne:

$$x_w(t) = X_m \sin(\omega_0 t + \varphi), \quad \dot{x}_w(t) = X_m \omega_0 \cos(\omega_0 t + \varphi), \quad \ddot{x}_w(t) = -X_m \omega_0^2 \sin(\omega_0 t + \varphi)$$

(3) Podstawiając wymuszenie i rozwiązanie $x_w(t)$ do równania różniczkowego ( ) otrzymujemy:

$$a_2 X_m \sin(\omega_0 t + \varphi) + a_1 X_m \omega_0 \cos(\omega_0 t + \varphi) - a_0 X_m \omega_0^2 \sin(\omega_0 t + \varphi) = b_0 U_m \sin(\omega_0 t),$$

a po uporządkowaniu:

$$X_m (a_2 - a_0 \omega_0^2) \sin(\omega_0 t + \varphi) + a_1 X_m \omega_0 \cos(\omega_0 t + \varphi) = b_0 U_m \sin(\omega_0 t)$$

Zastosujemy przekształcenie funkcji trygonometryczne dotyczących sumy kątów (zał.):

$$X_m (a_2 - a_0 \omega_0^2) (\sin(\omega_0 t) \cos \varphi + \cos(\omega_0 t) \sin \varphi) + a_1 X_m \omega_0 (\cos(\omega_0 t) \cos \varphi - \sin(\omega_0 t) \sin \varphi) = b_0 U_m \sin(\omega_0 t)$$

$$X_m (a_2 - a_0 \omega_0^2) \sin(\omega_0 t) \cos \varphi + X_m (a_2 - a_0 \omega_0^2) \cos(\omega_0 t) \sin \varphi + a_1 X_m \omega_0 \cos(\omega_0 t) \cos \varphi - a_1 X_m \omega_0 \sin(\omega_0 t) \sin \varphi = b_0 U_m \sin(\omega_0 t)$$

(4) Porównanie współczynników przy takich samych funkcjach z argumentem $\omega_0 t$ prowadzi do układu równań:

$$\begin{cases} X_m (a_2 - a_0 \omega_0^2) \cos \varphi - a_1 X_m \omega_0 \sin \varphi = b_0 U_m \\ (a_2 - a_0 \omega_0^2) \sin \varphi + a_1 \omega_0 \cos \varphi = 0 \end{cases}$$

(5) Z drugiego równania układu można od razu wyznaczyć kąt φ :

$$(a_2 - a_0 \omega_0^2) \sin \varphi = -a_1 \omega_0 \cos \varphi \rightarrow \frac{\sin \varphi}{\cos \varphi} = \frac{-a_1 \omega_0}{a_2 - a_0 \omega_0^2} \rightarrow \varphi = \arctg\left(\frac{-a_1 \omega_0}{a_2 - a_0 \omega_0^2}\right)$$

Można też wyznaczyć następujące zależności:

$$\text{a) } \cos \varphi = \frac{a_2 - a_0 \omega_0^2}{-a_1 \omega_0} \sin \varphi, \quad \text{b) } \operatorname{tg} \varphi = \frac{-a_1 \omega_0}{a_2 - a_0 \omega_0^2} \rightarrow \sin \varphi = \frac{-a_1 \omega_0}{\sqrt{(a_2 - a_0 \omega_0^2)^2 + a_1^2 \omega_0^2}}$$

i podstawić je do pierwszego równania:

$$X_m \left(\frac{(a_2 - a_0 \omega_0^2)^2}{-a_1 \omega_0} - a_1 \omega_0 \right) \sin \varphi = b_0 U_m \rightarrow X_m \frac{(a_2 - a_0 \omega_0^2)^2 + a_1^2 \omega_0^2}{-a_1 \omega_0} \sin \varphi = b_0 U_m \rightarrow X_m = \frac{b_0 U_m}{\sqrt{(a_0 - a_2 \omega_0^2)^2 + a_1^2 \omega_0^2}}$$

Ostatecznie wyznaczono parametry X_m i φ identyczne jak (3-9).

Odpowiedź częstotliwościowa

$$x_w(t) = \frac{b_0 U_m}{\sqrt{a_0^2 + (a_1 \omega)^2}} \sin(\omega t + \varphi)$$

III. Rozwiązanie ogólne

$$x(t) = A e^{\lambda t} + \frac{b_0 U_m}{\sqrt{a_0^2 + (a_1 \omega)^2}} \sin(\omega t + \varphi)$$

IV. Rozwiązanie szczególne (wyznaczyć A dla wybranych warunków początkowych)